[Uw 7960]

Kopie No. 6

REFERENTIE No: 3823

INFORMATIEKOPIE:
m,t,s,z,
dgpz,poad
dio,-/pz
doa,-/op
dbi,-/pl
chef dnw
plv chef dnw
chef dvb
g.s. m.p.
waarn. m.p.
z.e. bot

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING: 21 juni 1962

AFKOMSTIG VAN: min. v. b.z.

Dir./Afd.: dio/pz
Visie:
Ag. No:
Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR: tvs/me/jr/s

PARAAF:

BESTEMD VOOR: new york
informatiekopie geseind aan: washington

GEHEIM

betreft n n g stp

in zijn telegram van twintig dezer aan soekarno heeft oe thant wederom een formulering gebruikt kma welke de regering in een moeilijke positie plaatst stp ik heb het oog op de tweede alinea van diens telegram kma waarin oe thant aan zijn eigen mening dat nederland in beginsel de fasering in de bunkervoorstel len aanvaardt kma doet voorafgaan kma dat de nederlandse regering heeft medegedeeld quo de bunkervoorstellen te hebben geaccepteerd without any qualification or reservation unquo stp

het zal u duidelijk zijn dat deze formulering niet aansluit bij de van nederlandse zijde gebezigde formulering en dat de regering aldus voor een fait accompli wordt geplaatst kma dat haar juist ook daarom onwelkom is kma omdat zij rekening moet houden met de nederlandse publieke opinie kma met het nederlandse parlement kma waarin zij nog onlangs een motie afwees waarin werd aangedrongen op aanvaarding van de bunker voorstellen en met de toezeggingen der regering aan de papoea s stp

ik ben mij uiteraard bewust van de positie waarin de heer thant verkeert en van de ook bij hem bestaande wens de besprekingen met indonesie hervat te zien pntkma anderzijds zal de heer thant de moeilijke positie moeten begrijpen waarin de regering door bepaalde formuleringen zijnerzijds kan worden geplaatst stp het wordt op deze manier voor de nederlandse regering bijna niet meer doenlijk om tussen scylla en charybdis te blijven doorvaren stp ik vertrouw er daarom op kma dat in de toekomst de heer thant kma indien hij het nederlandse standpunt weergeeft kma zo dicht mogelijk zal blijven bij de formuleringen welke de regering zelf bezigt en geen formuleringen zal gebruiken die ten koste gaan van de positie van de nederlandse regering stp

GEHEIM

1026-11-61 130517*-1

1 Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

Kenmerk: Celer 200.
©BuZa, archief BZ, uitgaande codetel. New York 1962
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/23470

VERZONDEN CODEBERICHT
VERVOLG

Ref. No. 3823 -2-

Rubricering: GEHEIM

de pers heeft uiteraard hedenmorgen ogenblikkelijk met vragen op het telegram van oe thant aan soekarno gereageerd pntkma na ampel ministerieel beraad is daarop door de woordvoerder van buitenlandse zaken het communique verstrekt waarvan u inmiddels de tekst is gezonden stp uit de bewoordingen van dit communique kan blijken dat de regering heeft willen vermijden harerzijds door een rechtzetting roet in het eten te gooien omdat ook zij voor alles een hervatting van de besprekingen met indonesie wenst stp

ik moge u verzoeken van het bovenstaande op een gunstig ogenblik aan oe thant mededeling te doen stp

celer 200 ++

aantekening: op instructie s.
---
me

GEHEIM

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

1029-3-'60 ✱ 022328*-1

Nummer 7960

Bijlage 1

Antwoord-telegram dd. 20 juni 1962 van President Soekarno aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties

I thank you for your message of june 17th 1962. I certainly regard the acceptance of the Bunker proposals in principle as has been conveyed to your Excellency by the Permanent Representative of the Netherlands Government as a step forward toward the resumption of negotiations between the Netherlands and Indonesia.

In order to avoid any misunderstanding between your Excellency and my Government, I would stress that "the acceptance of the principles of the Bunker proposals" as we have phrased it and the wording conveyed to you by the Permanent Representative of the Netherlands, "the acceptance of the Bunker proposals in principle", should stipulate the sequence of actions constituting the solution of the West Irian problem.

This means that the free choice for the West Irian people will be executed after transfer of administration of West Irian to Indonesia.

I hope your Excellency will excuse me, if I am rather insistent to get this basic interpretation of the Bunker proposals. This is based upon our experiences with so many agreements we had with the Netherlands in the past which after debate in the Netherlands Parliament became modified from their original interpretation.

Next to the communication I received from your Excellency, may I draw your attention to press reports from which we learned about the official statements issued in the Netherlands as a reaction to your message. The spokesman of the Government information service in the Netherlands stated that "the Netherlands Government is still prepared to resume negotiations on the basis of the proposals." Since the debate in Parliament about the West Irian issue, "there has been no change in the attitude of the Netherlands Government". This statement on Sunday, June 17th, has been followed by a statement of the spokesman of the Netherlands Ministry of Foreign Affairs: "Minister Luns has instructed his Permanent Representative of the Netherlands to the UN, Mr. Schurmann, to convey the message to the acting Secretary-General that the Netherlands Government does not see any difference in the phrases used by the Netherlands and Indonesia for the preparation of the discussions of the Bunker proposals."

I have instructed Ambassador Sukardjo Wirjopranoto to get further clarifications of the basic understanding of the principles of the Bunker proposals we should arrive at before the final decision for an early resumption of talks. Your Excellency can rest assured about my full cooperation and support in your efforts for an early settlement of the West Irian issue.

Accept, your Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

(w.s.) SUKARNO,
President of the Republic of Indonesia.

Nummer 7960

Bijlage 2

Antwoord-telegram dd. 20 juni 1962 van de heer Thant aan President Soekarno

I have the honor to acknowledge receipt of your message of 20 June. My understanding of Bunker proposals is that they constitute a phased operation under which, as outlined in their third paragraph, by the end of the second year full administrative control will be transferred to Indonesia and under which, as indicated in their fourth paragraph, at a certain date still to be determined, arrangements will be made by Indonesia, with assistance and participation of the acting Secretary-General of the UN and UN personnel, to give the people of the territory the opportunity "to exercise freedom of choice".

The Government of the Netherlands, having signified their acceptance of the Bunker proposals, without any qualification or reservation, have, in my judgement, accepted the principle of the phased operations as envisaged in the Bunker proposals and I therefore have the honor to reply to your inquiry in the affirmative.

Accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

(w.s.) U. THANT,
acting Secretary-General of the United Nations.

Nummer 7960

Bijlage 3

Thant wil manoeuvres rond plan-Bunker afsnijden

„Nederland aanvaardt het zonder restricties"

Thant, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, heeft aan president Sukarno van Indonesië getelegrafeerd dat naar zijn mening de Nederlandse regering „zonder enige kwalificatie of reserve" het plan-Bunker voor oplossing van de kwestie-Nieuw-Guinea aanvaardt.

In kringen van de Verenigde Naties heeft men de indruk dat Thant met dit telegram beide partijen heeft willen vastleggen op hun aanvaarding van het plan. Aan president Sukarno zou hij daarmee de gelegenheid willen ontnemen om met zijn wantrouwen jegens Nederland een hervatting van de besprekingen te ontwijken. De Nederlandse regering heeft hij het uiterst moeilijk gemaakt nog een interpretatie te pousseren die afwijkt van die van Thant.

Beide partijen vastgelegd

Van onze correspondent

NEW YORK, 20 juni. — Het antwoord van president Sukarno op het telegram van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties dat afgelopen zondag naar Djakarta werd gestuurd, is hier woensdag ontvangen en onmiddellijk beantwoord.

Sukarno duidt in zijn antwoord aan dat hij Nederland wil vastnagelen op een stipulering van de achtereenvolgende stappen die ter uitvoering van het plan-Bunker dienen te worden genomen, met name dat een vrije keuze door de bevolking van Nieuw-Guinea dient te geschieden na overdracht van het beatuur aan Indonesië.

Reuter bericht uit Djakarta dat president Sukarno in zijn antwoord, blijkens een publikatie van het Indonesische ministerie van buitenlandse zaken, de aanvaarding door Nederland „in principe" van het plan-Bunker „een vooruitgang" noemt.

Sukarno legt er de nadruk op dat deze Nederlandse aanvaarding-in-beginsel een opeenvolging van stappen behoort te stipuleren die een oplossing van de kwestie-West Irian inhoudt.

„Dit betekent dat een vrije keuze van de bevolking van West Irian zal worden uitgevoerd na de overdracht van het bestuur over West Irian aan Indonesië."

Prompt na de ontvangst van het telegram uit Djakarta verstuurde Thant een antwoord.

Thants opvatting is dat nu de Nederlandse regering zonder kwalificatie of reserve de voorstellen van ambassadeur Bunker zegt te hebben aanvaard dit neerkomt op de aanvaarding van een operatie in fasen, die naar Thants mening in het plan-Bunker ligt besloten. In deze reeks fasen komt de overdracht van het bestuur aan Indonesië vóór de uitoefening van het „in vrijheid uitoefenen van een keuze".

Geen vaagheid

Uit het feit dat Thant snel en in positieve termen heeft geantwoord op de vragen van Sukarno kan worden opgemaakt dat de secretaris-generaal nu het spel van woorden ziften als afgesloten beschouwt en dat dus zijns inziens voor verder draien met de hervatting van het Nederlands-Indonesische overleg geen reden meer kan bestaan.

Door te stellen dat naar zijn oordeel Nederland „het principe van een operatie in fasen heeft aanvaard", waaruit zou dienen te worden afgeleid dat Nederland volkomen akkoord gaat met een overdracht van het bewind over westelijk Nieuw-Guinea aan Indonesië alvorens de bevolking gelegenheid krijgt tot een vrije keuze, heeft Thant elke vaagheid weggenomen die nog zou kunnen bestaan omtrent de aanvaarding door Nederland van de voorstellen van Bunker „in principe".

Met deze scherpe omlijning heeft Thant ongetwijfeld de bedoeling gehad Sukarno elke gelegenheid te ontnemen om in zijn wantrouwen jegens de voornemens van Nederland te volharden.

Tevens echter heeft hij het voor de Nederlandse regering uiterst moeilijk gemaakt om bij de definitieve bepaling van haar standpunt aan afwijkende interpretaties gewicht toe te kennen.

Men dient intussen aan te nemen dat Thant er overtuigd van is dat hij het Nederlandse standpunt juist heeft weergegeven.

Pas afgesneden

Men meent dat Thant hiermee aan Sukarno de pas heeft afgesneden om door het zoeken naar nieuwe difficulteiten een hervatting van het Nederlands-Indonesische gesprek op de lange baan te schuiven.

In bevoorrechte kringen van de Verenigde Naties meent men dat Sukarno als hij nog bedenkingen koestert, de goede trouw van Thant in twijfel trekt. Deze kringen zijn daarom optimistisch gestemd over de kansen op een hervatting van het gesprek.

Deze kringen menen verder dat wanneer de besprekingen eenmaal zijn hervat de kwestie van de zelfbeschikking verder zal moeten worden uitgespeld. Voor de V.N. zullen hierbij, meent men, de algemene richtlijnen tot bescherming van minderheden dienen te gelden zoals die zijn neergelegd in de Verklaring van de rechten van de mens.

In aansluitende besprekingen onder auspiciën van Thant zouden dan nadere modaliteiten dienen te worden uitgewerkt voor het tot uitvoering brengen van overeengekomen procedures.

Men hoopt tevens dat de partijen het eens zullen worden over de financiële maatregelen die voor de uitvoering van het plan-Bunker nodig zijn. Men acht het nodig dat de partijen zelf deze financiële consequenties op zich nemen.

In elk geval acht Thant het noodzakelijk een akkoord tussen Nederland en Indonesië voor te leggen aan de Algemene Vergadering van de V.N. Naar verluidt zou hij dat als eerste punt willen plaatsen op de agenda van de komende assemblée in september.

Den Haag heeft niets toe te voegen

Een woordvoerder van het Nederlandse ministerie van buitenlandse zaken heeft vanochtend desgevraagd gezegd dat de Nederlandse regering geen behoefte heeft iets toe te voegen aan de pogingen van de heer Thant om de hervatting van de besprekingen tussen Nederland en Indonesië te bewerkstelligen.

Het wachten is uitsluitend op de bereidheid van Indonesië om naar de conferentietafel terug te keren, aldus deze woordvoerder.

Naar onze Haagse redactie bericht waren de woordvoerders in Den Haag aanvankelijk niet in staat een antwoord te geven op de vraag of secretaris-generaal Thant in zijn telegram aan president Sukarno het standpunt van de Nederlandse regering ten aanzien van het plan-Bunker juist heeft weergegeven.

Dit uitblijven van commentaar meende men in Den Haag te moeten toeschrijven aan de omstandigheid dat op hetzelfde ogenblik de minister-president met vakantie is, de minister van buitenlandse zaken naar Kiel is gereisd om een deel van de Kieler Woche als gast bij te wonen en de staatssecretaris van binnenlandse zaken in Washington vertoeft.

Men meende in Haagse kringen te kunnen opmerken dat uit de mededelingen van de heer Thant de conclusie kan worden getrokken dat het standpunt van de Nederlandse regering nu ongeveer overeenkomt met de inhoud van de ontwerp-motie die door de heer De Kadt tijdens het jongste debat in de Tweede Kamer over Nieuw-Guinea werd ingediend. Dit ontwerp-motie werd op aanraden van de regering niet aanvaard.

Papoea uit Nederland wil vechten voor Indonesië

De Papoea A. Ronsoembre heeft in een brief aan de Nederlandse minister-president en aan andere Nederlandse autoriteiten meegedeeld dat hij, na enige tijd in Amsterdam te hebben gewoond voor studie, besloten heeft zich aan te sluiten bij het Indonesische vrijwilligerskorps dat zich de „bevrijding" van westelijk Nieuw-Guinea tot doel stelt.

In deze, van België uit verstuurde brief, beloogt Ronsoembre dat zijn verblijf in Nederland hem de ogen heeft geopend.

Zie ook pag. 2